

Musik C

1. Identitet og formål

1.1 Identitet

Musikfaget forener en teoretisk-videnskabelig, en kunstnerisk og en performativ tilgang til musik som en global og almenmenneskelig udtryksform. Musikfaget integrerer elementer fra det humanistiske, det naturvidenskabelige og det samfundsvidenskabelige område med henblik på almindelse, identitetsudvikling og studiekompetence. Igennem den skabende proces og musikalske udfoldelse spiller musikfaget en væsentlig rolle for skolekulturen.

1.2 Formål

Undervisningen skal udfordre og udvikle elevernes musikalske univers og give dem faglige redskaber til at udtrykke sig om og i musik samt kvalificere deres forudsætninger for at beskæftige sig med musik som lyttere og som udøvende.

Gennem analyser af musik og musikrelaterede forhold og ved at arbejde med musikalske parametre, musiklære, hørelære og musikteori, skal undervisningen bibringe eleverne musikalsk kunnen og bevidsthed. Undervisningen inddrager historiske, samfundsmæssige og kulturelle perspektiver og giver dermed eleverne øget omverdensforståelse.

Musikudøvelse udvikler elevernes samarbejdsevne og giver dem mulighed for at opleve musikalsk fællesskab.

2. Faglige mål og fagligt indhold

2.1 Faglige mål

Musikkundskab (-teori og -historie)

Eleverne skal kunne:

- identificere musikalske parametre i forskellige stilarter og genrer i vestlig kunst- og populærmusik
- demonstrere forståelse af musik i en historisk, samfundsmæssig og kulturel sammenhæng med anvendelse af grundlæggende begreber og metoder fra musiklære, hørelære og musikteori
- anvende fagets terminologi i en diskussion af musikalsk tradition og fornyelse
- anvende fagets terminologi i en diskussion af musik fra hjemlige og fremmede kulturer
- orientere sig i en enkel, grafisk gengivelse af klingende musik
- opsoge og anvende fagrelevant kildemateriale fra trykte og virtuelle medier.

Musikudøvelse (sang og sammenspil)

Eleverne skal kunne:

- synge og spille en- og flerstemmige sange og satser inden for et dansk og internationalt repertoire
- samarbejde om indstudering og fremførelse af et musikalsk arrangement for et publikum.

2.2 Kernestof

Kernestoffet er følgende:

Musikkundskab (-teori og -historie)

- vestlig kunstmusik fra før 1900
- vestlig kunst- og populærmusik fra det 20. og 21. århundrede
- vestlig kunst- og populærmusik fra de sidste 10 år
- ikke-vestlig musik
- dansk musik
- folkemusik
- musikhistoriske og musikkulturelle forhold gennem tiderne
- musikalske parametre, musiklære og hørelære med henblik på musikalsk opmærksomhed, oplevelse og analyse
- enkle, korte tekster med relation til den udvalgte musik.

Musikudøvelse (sang og sammenspil)

- musikudøvelse med brug af krop, stemme og instrumenter
- et varieret udvalg af enstemmige sange fra ind- og udland
- et varieret udvalg af flerstemmige vokal- og/eller instrumentalsatser fra ind- og udland
- grundlæggende stemmedannelse og basal teknik på rytme-, bas- og akkordinstrumenter
- samarbejde om indstudering og fremførelse af et musikstykke.

2.3 Supplerende stof

Eleverne vil ikke kunne opfylde de faglige mål alene ved hjælp af kernestoffet. De skal ud over det musikalske kernestof beskæftige sig med aspekter af bl.a. musikkens historiske og aktuelle, kulturelle og sociale samt formidlings- og mediemæssige forhold.

3. Tilrettelæggelse

3.1 Didaktiske principper

Der lægges vægt på, at eleverne præsenteres for fagets discipliner som en helhed således, at de oplever en sammenhæng og vekselvirkning mellem det udøvende og det kundskabsmæssige. Både i forbindelse med musikudøvelse og musikkundskab skal det sungne og spillede og det hørte gøres til genstand for samtale, analyse og diskussion. I denne kombineret praktiske og teoretiske læreproces kvalificeres musikoplevelsen gennem beskæftigelsen med fagets terminologi og metoder.

Musikundervisningen beskæftiger sig med følgende niveauer i læreprocessen: perception (lytning, oplevelse), reproduktion (udførelse af eksisterende kompositioner), imitation (eftergørelse), produktion (komposition, improvisation), interpretation (fortolkning) og refleksion (perspektivering), som udgør en taksonomisk læringsproces, hvori både induktive og deduktive principper indgår.

3.2 Arbejdsformer

Arbejdsformerne veksler mellem klasseundervisning, gruppearbejde, projektarbejde, fremlæggelser og opførelser i klassen og for et større publikum. I begyndelsen af forløbet har undervisningen en introducerende karakter.

Med anvendelse af fagets metoder og teorier arbejdes der i musikkundskab med analyser, oplæg og diskussioner i forhold til vestlig kunst- og populærmusik igennem tiderne samt ikke-vestlig musik, folkemusik, dansk musik og ny kompositionsmusik. Denne beskæftigelse danner baggrund for, at elever og lærer i samarbejde skal arbejde fokuseret med et særligt studeret musikemne senere i forløbet.

I musikudøvelse arbejdes der ud fra instruktiv, imiterende, lærerstyret undervisning imod musikalisk selvstændiggørelse og samarbejde. Det tilstræbes, at der i den enkelte musiktime veksles mellem praktisk og teoretisk arbejde og mellem forskellige arbejdsformer. Som led i undervisningen arbejdes der i musikudøvelse frem mod en koncertbegivenhed på skolen. Den efterfølgende refleksion danner grundlag for fortsat musikalisk udvikling.

Undervisningen retter sig i sidste halvdel af forløbet mod projektarbejdsformen, både hvad angår musikkundskab og musikudøvelse. I musikkundskab arbejder eleverne i grupper på 4-6 med ét emne pr. gruppe. Emnet vælges i samarbejde med læreren. Flere grupper kan have samme projektemne, men de skal i så fald anlægge hver deres synsvinkel. Den enkelte gruppe arbejder hen imod en fremlæggelse af projektemnet for klassen. En kortere skriftlig dokumentation for projektarbejdets indhold udgør grundlaget for en senere, afsluttende mundtlig prøve.

I musikudøvelse arbejdes der i sidste halvdel af forløbet i sammenspilsgrupper med indstudering og fremførelse af egen eller andres musik.

Musikundervisningen skal etablere kontakt til det øvrige musikliv.

3.3 It

Til understøttelse af den faglige indlæring i musikkundskab (musikhistorie, musikteori, musiklære, hørelære) og musikudøvelse anvendes it.

3.4 Samspil med andre fag

Musikfaget er omfattet af de generelle krav om samspil mellem fagene og indgår i almen studieforberedelse ifølge de bestemmelser, som gælder for dette forløb.

4. Evaluering

4.1 Løbende evaluering

For at sikre, at eleverne opnår de beskrevne faglige mål for undervisningen i musikkundskab, gør læreren brug af mindre test undervejs.

Musikfagets udøvende side indebærer en løbende vurdering og forbedring af den musikalske præstation, og evaluering er således en naturlig og nødvendig del af processen. Denne evaluering tager højde for fagets kunstneriske elementer.

4.2 Prøveform

Der afholdes en mundtlig prøve i musikkundskab og musikudøvelse.

Musikkundskab (-teori og -historie)

Det ukendte opgavemateriale med tilknytning til det musikemne, den pågældende gruppe har fremlagt for klassen og dokumenteret i tiden før eksamen, tildeles mindst 24 timer før eksaminationens start. Forlægget udgøres af en indspilning af et eller flere stykker musik af sammenlagt højst 10 minutters varighed og evt. øvrigt materiale.

Ved eksaminationen trækker den enkelte eksaminand det endelige delspørgsmål ved lodtrækning. Eksaminationen må ikke foregå under overværelse af de øvrige elever fra gruppen. Eksaminationstiden er 20 minutter pr. eksaminand.

Prøvematerialet modtages af censor senest 5 hverdage før prøvens afholdelse og godkendes af censor forud for prøvens afholdelse. En fortegnelse over musikemnerne medsendes.

I forberedelsestiden skal grupperne have adgang til et afspilningsanlæg og et tangentinstrument.

Musikudøvelse (sang og sammenspil)

Der opføres et indstuderet musikstykke af grupper på mindst to eksaminander. Den enkelte eksaminand optræder kun én gang. Eksaminationstiden er 5 minutter pr. eksaminand.

I tiden mellem sidste undervisningstime og den mundtlige prøve mødes læreren med eleverne 2-3 gange for at vedligeholde de musikalske færdigheder med henblik på gruppefremførelse.

Selvstuderende prøves i musikkundskab i ektemporalmateriale i forhold til et særligt studeret musikemne, hvis indhold godkendes af eksaminator.

Selvstuderende deltager ikke i gruppesammenspil, men bedømmes i musikudøvelse i en solosang udvalgt af censor fra et bredt og varieret repertoire af enstemmige sange, sammensat af eksaminanden og godkendt af eksaminator.

Ved prøve i sygeeksamensterminen eksamineres i musikkundskab samt et solonummer valgt af eksaminanden, idet gruppesammenspil bortfalder.

4.3 Bedømmelseskriterier

Bedømmelsen er en vurdering af, i hvilket omfang eksaminandens præstation lever op til de faglige mål, som er angivet i pkt. 2.1.

Der lægges i *musikkundskab (-teori og -historie)* vægt på:

- elementært kendskab til musikalske parametre, musiklære og hørelære og evne til at bruge dette i analyse af musik
- elementært kendskab til musikkens historiske, samfundsmæssige, kulturelle, genre- og stilmæssige sammenhæng.

Der lægges i *musikudøvelse (sang og sammenspil)* vægt på:

- lydhørhed og musikalitet, dvs. fornemmelse for egen funktion i gruppen i balance med gruppens øvrige medlemmer
- vokale og/eller instrumentale færdigheder.

Der gives én karakter for den samlede præstation i musikkundskab og musikudøvelse ud fra en helhedsvurdering af eksaminandens præstation.